

Робота вміщує 43 сторінки, список використаних джерел нараховує 43 джерела, в додатках наведено приклади дидактичний матеріал до експериментальної частини, фрегменти уроків з активним використанням дослідів.

В роботі розкрито теоретико-методичні особливості використання дослідів на уроках природознавства в початковій школі, проведено аналіз змісту Державного стандарту початкової загальної освіти щодо даної проблематики. В ході виконання роботи проведено експериментальне дослідження, яке було спрямоване на вставлення впливу дослідів на формування експериментально-дослідницької діяльності дітей молодшого шкільного віку на уроках природознавства.

Метою дослідження є аналіз і узагальнення накопиченого педагогічного досвіду та висвітлення педагогічних умов ефективності використання дослідів на уроках природознавства в молодшій школі. Об'єкт: процес формування експериментально-дослідницької діяльності учнів початкових класів на уроках природознавства. Предмет: педагогічні умови та методичні особливості організації проведення дослідів на уроках природознавства в початковій школі. Праця ґрунтується на дослідженнях таких педагогів як В.Алфімова, О.Губенка, Л.Ковбасенка, О.Микитюка, О.Моляко, І.Нікітіної, В.Паламарчук, О.Савенкова, А.Сологубова, Ю.Тамберга, І.Якиманської та інших

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ДОСЛІДІВ НА УРОКАХ ПРИРОДОЗНАВСТВА В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

1.1. Проблема використання дослідів на уроках природознавства в науково-методичних джерелах

1.2. Особливості нового змісту Державного стандарту початкової загальної освіти щодо вивчення природознавства в початковій школі

1.3. Етапи проведення дослідів

РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЛІ ДОСЛІДІВ У ФОРМУВАННІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

2.1. Характеристика програми та методів емпіричного дослідження

2.2. Аналіз результатів дослідження

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ДОСЛІДІВ НА УРОКАХ ПРИРОДОЗНАВСТВА В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

1.1. Проблема використання дослідів на уроках природознавства в науково-методичних джерелах

Наступним після дошкільного віку та одним із найбільш важливих, етапів у формуванні здібностей дитини до дослідно-експериментальної діяльності є вивчення учнями початкової школи природознавства. Природознавство як навчальний предмет має інтегрований характер, синтезує знання з різних природничих дисциплін на основі ідеї єдності природи з урахуванням міжпредметних зв'язків у початковій ланці освіти і перспективних зв'язків із природознавчими предметами, що вивчатимуться у наступних класах [24].

Важливого значення в процесі викладання природознавства набуває набуття дітьми практичного досвіду у взаємодії з природою, реалізація дослідницької діяльності. Досліди на уроках природознавства дають змогу відтворювати явище або процес у спеціально створених умовах, стежити за їх перебігом, побачити ті ознаки, які в природі безпосередньо сприйняти важко або неможливо [7].

Щодо поняття «дослід», то при дослідженні даної дефініції ми розглянули ряд наукових ідентифікацій. Пропонуємо ознайомитися з ними, користуючись таблицею 1.1.

Таблиця 1.1

Підходи до визначення сутності поняття «дослід»

Науковець

Визначення дефініції

Н. Яришева

спосіб матеріального впливу людини на об'єкт з метою вивчення цього об'єкта та пізнання його в

Г.Аквіліва

Написав Таміла

Середа, 23 грудня 2015, 20:51 - Останнє оновлення Середа, 30 грудня 2015, 00:31

перетворення об'єкта або явища з метою виявлення їх прихованих властивостей та встановлення

О.Набільська

практична діяльність, що забезпечує швидке одержання результату, в ході якого відбувається пі

П.Саморукова

спостереження, що проводиться в спеціально створених умовах [24].

Л.Македонова

відтворення якого-небудь явища або спостереження за новим явищем у певних умовах з метою

Т.М. Байбара

елементарний навчальний експеримент, що дозволяє відтворити явище або процес у спеціально

В. Ільченко

відтворення якогось явища в штучних умовах з метою його вивчення, аналізу та дослідження [13]

Аналіз досліджень сутності поняття «дослід» і матеріалів таблиці дозволив умовно виділити два підходи до трактування цієї дефініції. У рамках першого підходу науковці (Т.М. Байбара, П.Г. Саморукова, Н.Ф.Яришева) трактують його як засіб та метод навчання. Представники другого підходу (Г.Аквіліва, В.Ільченко, Л.Македонова, О.Набільська) при ідентифікації поняття надають першочергового значення досліді як виду діяльності.

Отже, дослід — це складна пізнавальна діяльність. Вона включає розумові, практичні, перцептивні дії, які виконуються на різних її етапах. Практичні дії виступають необхідною умовою отримання знань про об'єкт. Без оволодіння ними суб'єкт не може виконати дослід [5].

Дослід як метод навчання є способом взаємопов'язаної діяльності вчителя і учнів: учитель управляє (планує, організовує, стимулює, контролює, аналізує і коригує) діяльністю учнів, спрямованою на вивчення предметів і явищ природи у спеціально створених умовах шляхом зміни об'єктів або умов їх існування (протікання) з використанням відповідних приладів і матеріалів [7].

На нашу думку, з погляду доступності та раціональності використання в діяльності учнів молодших класів, дослід варто розглядати як чуттєво-практичну діяльність та сукупність взаємин між дитиною й об'єктивним, матеріально існуючим світом. Крім того, при цьому практичне перетворення природи, її об'єктів, окремих явищ здебільшого набуває характеру експериментування.

ВИКОРИСТАННЯ ДОСЛІДІВ НА УРОКАХ ПРИРОДОЗНАВСТВА В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Написав Тамила

Середа, 23 грудня 2015, 20:51 - Останнє оновлення Середа, 30 грудня 2015, 00:31

Поряд з терміном дослід у науково-педагогічній літературі спостерігаємо і використання терміну «експеримент». У більшості сучасних словників тлумачення терміну «експеримент» багатозначне, тому розглянемо основні з них: ...